

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 73

van **CATHY COUDYSER**

datum: 19 november 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Nieuwe Vlaams-Nederlandse samenwerkingsovereenkomsten - Stand van zaken

Met het Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond, deBuren en Ons Erfdeel werden zogenaamde Vlaams-Nederlandse culturele samenwerkingsovereenkomsten gesloten voor de periode 2018-2020. De beheersovereenkomsten met de drie vermelde organisaties liepen aanvankelijk af op 31 december 2020 maar werden uitzonderlijk met één jaar verlengd tot eind 2021.

In antwoord op mijn vraag om uitleg nr. 3153 van 6 mei 2021 gaf de minister aan dat de huidige beheersovereenkomsten 2018-2020 voor de Brakke Grond, deBuren en Ons Erfdeel inzetten op een verdere evolutie van de drie culturele instellingen, binnen een meer afgestemd kader. De Visitatiecommissies hebben de resultaten van deze gestage evolutie bevestigd. De Visitatiecommissies oordeelden ook dat algemeen genomen de instellingen goed uitvoering hebben gegeven aan de inhoudelijke doelstellingen uit de beheersovereenkomsten. De Visitatiecommissies stelden echter ook mindere aspecten vast. Zo is men van oordeel dat bij Ons Erfdeel en deBuren, de werking (te sterk) afhankelijk is van de persoonlijke invulling door het management, maar ook een zekere spanning tussen de opdracht die de instelling van overheidswege meegekregen heeft en de eigen missie als cultuurorganisatie. Met betrekking tot zakelijke aspecten zoals financieringsmix, de governance-rapportage en personeelsprocessen zijn er nog stappen vooruitgang te zetten. Tot slot werden er vanuit de commissies ook bedenkingen geuit ten aanzien van de op heden te beperkte profilering van de drie culturele instellingen wat betreft promotie en marketing (te beperkt bereik). De minister verduidelijkte in zijn antwoord verder dat de Visitatiecommissies in hun conclusies aangegeven hebben dat ze een vorm van terughoudendheid merkten op de mogelijkheden van ruimere of verdiepende samenwerking.

In de algemene beleidsverwachtingen die de minister ten aanzien van de drie instellingen heeft overgemaakt, zou hij de instellingen aanzetten de onderlinge samenwerking binnen de Vlaams-Nederlandse samenwerking te verbreden én verdiepen, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke projecten op het vlak van promotie, omkadering en communicatie en deze van begin tot het einde samen op te zetten en te realiseren. Daarnaast verwachtte hij van de instellingen eveneens dat ze een blijvende, specifieke aandacht hebben voor en ondersteuning bieden aan opkomend talent onder de cultuurmakers enerzijds en goed zakelijk bestuur anderzijds.

Daarbovenop formuleerde de minister nog een beperkt aantal specifieke verwachtingen op maat van elke instelling. Van de Brakke Grond wordt verwacht dat ze haar netwerkfunctie doorontwikkelt en uitbreidt, deBuren dient werk te maken van

verscherpte visie en vernetwerking van de Vlaams-Nederlandse culturele ruimte met de Europese ruimte en Ons Erfdeel moet de komende beleidsperiode belangrijke stappen vooruit zetten in de digitale omslag van de werking, sterker bereik (meer uitreiken naar Nederland) en de ontwikkeling van een nieuw zakelijk model.

Begin juli 2021 zouden de instellingen in hun beleidsnota's aangeven hoe ze aan deze algemene en specifieke beleidsverwachtingen concreet tegemoet willen komen. In het najaar 2021 zouden dan de gesprekken over de beheersovereenkomsten worden gevoerd.

1. Kan de minister de krachtlijnen uiteenzetten van de nieuwe beheersovereenkomsten die Vlaanderen met deBuren, de Brakke Grond en Ons Erfdeel dient af te sluiten voor het einde van dit jaar?
2. Welke gezamenlijke projecten schuiven de instellingen meer concreet naar voren op de vraag vanuit het beleid om de onderlinge samenwerking nog te verbreden én te verdiepen?
3. Kan de minister zich vinden in de initiële beleidsplannen die de drie instellingen naar voren hebben geschoven voor de volgende beleidsperiode? In welke mate is de minister van oordeel dat de beleidsplannen al dan niet op voldoende wijze tegemoetkomen aan de verwachtingen vanuit het beleid? Zo niet, welke bijstellingen achtte de minister noodzakelijk en kan hij verduidelijken of en zo ja hoe de instelling(en) hieraan tegemoet is (zijn) gekomen?
4. Kan de minister verduidelijken welke budgetten de instellingen achten nodig te hebben om hun initiële beleidsplannen tot uitvoering te laten komen en hoe deze budgettaire vragen zich precies verhouden ten aanzien van de financiële ondersteuning die de instellingen de voorbije beleidsperiode gekregen hebben vanwege zowel de Vlaamse als de Nederlandse overheid? (De voorbije beleidsperiode ontvingen de drie instellingen vanwege Vlaanderen elk een jaarlijkse werkingssubsidie van respectievelijk 506.000 euro (deBuren), 1.521.000 euro (De Brakke Grond) en 688.660 euro (Ons Erfdeel).)
5. Hoeveel middelen reserveert de minister concreet voor de beleidsperiode 2022-2024 voor deze drie Vlaams-Nederlandse culturele instellingen (met uitsplitsing per instelling)? Welke structurele ondersteuning zullen deBuren en Ons Erfdeel diezelfde periode eveneens krijgen vanwege de Nederlandse overheid?
6. Kan de minister uiteenzetten hoe het overleg met zijn Nederlandse collega over de beheersovereenkomst voor deBuren precies verloopt? Zijn er specifieke aandachtspunten die langs Nederlandse zijde ten aanzien van de instelling zijn geformuleerd? In welke mate is de visie vanwege de Vlaamse en Nederlandse overheid ten aanzien van deze instelling complementair dan wel strijdig met elkaar en ingeval dat laatste, op welke punten lopen de visies meer concreet uit elkaar?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 73 van 19 november 2021
van **CATHY COUDYSER**

De beheersovereenkomst 2022-2024 met de Brakke Grond werd in november goedgekeurd op de Vlaamse regering, die van deBuren volgt in december. Met Ons Erfdeel zijn de onderhandelingen lopend.

1. De beheersovereenkomst van de Brakke Grond bevat vier strategische doelstellingen:
- de ondersteuning van Vlaamse makers in Nederland;
 - de netwerkkrol als kennisknooppunt en verbinder;
 - de samenwerking met de Vlaams-Nederlandse culturele partners;
 - good governance en goed zakelijk bestuur.

Als prioriteiten werden volgende punten geformuleerd:

- de ontschotting van de werking en cross-disciplinair werken;
- professionals met elkaar in contact brengen;
- de samenwerking met sleutelorganisaties in de Vlaams-Nederlandse culturele ruimte verdiepen en verbreden;
- en goed besturen.

deBuren zal de komende jaren inzetten op:

- een duurzame en doelgerichte samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland;
- het stimuleren van een levendige talige cultuur in en vanuit Vlaanderen en Nederland, met een focus op literatuur, journalistiek en toneelschrijfkunst;
- het faciliteren van open publiek debat, kennisuitwisseling en meningsvorming rond een breed scala van maatschappelijke thema's die in Vlaanderen en Nederland leven en ook internationaal resoneren.

Naast de Vlaams-Nederlandse dimensie, lopen er twee transversale lijnen doorheen de werking: talentontwikkeling en inclusie. In de loop van de beleidsperiode 2022-2024 wil deBuren 'duurzaamheid' als derde transversale lijn toevoegen.

De gesprekken met Ons Erfdeel over de beheersovereenkomst lopen momenteel nog.

2. De intensere samenwerking tussen de drie Vlaams-Nederlandse culturele organisaties werd met alle drie de partijen doorgesproken. Het is een belangrijke beleidsverwachting. De afspraak werd gemaakt om tegen de zomer van 2022 een gecoördineerd plan uit te werken waarin die samenwerking geconcretiseerd wordt, mede op basis van de bouwstenen die daartoe in elk van de beleidsplannen zijn aangedragen. Van zodra er een akkoord is over de drie beheersovereenkomsten starten de drie organisaties met het uitwerken en concreet maken van het samenwerkingsplan.
3. Het beleidsplan dat de Brakke Grond indiende, voldeed aan de verwachtingen en vormde een goede basis voor de onderhandelingen over de beheersovereenkomst. Het beleidsplan integreerde ook de aanbevelingen uit de positieve visitatie.

Voor deBuren stelden zowel de Nederlandse als de Vlaamse overheid eind juli 2021 vast dat – hoewel de organisatie aan de voorzijde prima werkt – het in het meerjarenplan ontbrak aan voldoende tastbare resultaten en helderheid in de formulering van het inhoudelijk doelstellingenkader (strategische en operationele doelstellingen, acties, resultaatsindicatoren/outcome). In overleg met de Nederlandse overheid werd aan de organisatie gevraagd een aangepast inhoudelijk doelstellingenkader en een aangepaste meerjarenbegroting te vragen, dat voortbouwde op het ingediende meerjarig beleidsplan. Op basis hiervan is de beheersovereenkomst dan opgemaakt.

Ons Erfdeel legde een beleidsplan voor dat uitging van een subsidieverhoging van 40%. Een dergelijke budgetverhoging is in deze context niet haalbaar. Ik heb Ons Erfdeel gevraagd haar, zonder twijfel op zich interessante, plannen te herwerken en scherpere keuzes te maken m.b.t. haar werking en de inzet van haar beschikbare middelen (mensen, budget) en haar inkomstenmodel fundamenteel, creatiever en zakelijk verder door te denken.

4. **De Brakke Grond:** de beheersovereenkomst 2018-2021 voorziet een bedrag van minstens 1.521.000 euro. Hierbij een overzicht van de toegekende subsidies en overheidsinkomsten voor de jaren **2018-2021**:

	2018	2019	2020	2021
Werkingsubsidie VG - geïndexeerd	1.533.500,00	1.536.700,00	1.452.498,00	1.460.051,00
Subsidie klein onderhoud VG	43.000,00	44.000,00	44.000,00	44.000,00
Projectsubsidie VG (makertraject)		50.000,00		
Fondsen Nederlandse overheid	70.343,00	97.337,00	52.335,00	
Totaal	1.646.843,00	1.728.037,00	1.548.833,00	

Aangezien we de jaarrekening voor het werkingsjaar 2021 pas in het voorjaar van 2022 zullen ontvangen, hebben we momenteel nog geen zicht op het totaalbedrag van de fondsen van de Nederlandse overheid, en bijgevolg de totale subsidie van beide overheden voor het werkingsjaar 2021.

Voor de beheersovereenkomst **2022-2024** besliste ik om aanvullend op het huidige subsidiebedrag 2021, jaarlijks een bedrag van 20.000 euro extra toe te kennen, om zowel de ontwikkeling van de netwerkfunctie (gekoppeld aan programmatie-, communicatie- en loonkosten) als de bescheiden plannen m.b.t. coproductie (apart begroot in de ingediende meerjarenbegroting) te kunnen realiseren. Hier wordt dus o.a. voortgebouwd op de in 2019 toegekende projectsubsidie om de netwerkfunctie van de Brakke Grond te initiëren.

Concreet wordt het subsidiebedrag voor de beheersovereenkomst 2022-2024 dan: **1.478.901 euro**.

deBuren: de beheersovereenkomst 2018-2021 voorzag een bedrag van minstens 431.000 euro, in 2019 en 2020 een bedrag van minstens 506.000 euro. Hierbij een overzicht van de toegekende subsidies voor de jaren **2018-2021**:

	2018	2019	2020	2021
Werkingsubsidie VG - geïndexeerd	434.500,00	506.000,00	477.640,00	480.372,00
Subsidie Nederlandse	862.000,00	1.012.000,00	1.012.000,00	

overheid				
Overige subsidies	171.513,45	234.784,25	336.320,00	
Totaal	1.468.013,45	1.752.784,25	1.825.960,00	

De Nederlandse overheid verzekerde de Vlaamse overheid van continuering van het subsidiebedrag dat zij aan deBuren geeft.

De beheersovereenkomst 2022-2024 voorziet een jaarlijkse, indexeerbare subsidie van de Vlaamse overheid van minstens **479.962 euro**. Dit bedrag werd bepaald door het in 2021 vastgelegde bedrag van 480.372 euro, dat door desindexering werd herleid tot 479.962 euro. De financiering van deBuren bestaat tussen Vlaanderen en Nederland de afspraak om resp. een 1/3 – 2/3 verdeelsleutel te hanteren. De subsidiebeschikking van de Nederlandse overheid voorziet een subsidie van maximaal **2.942.887 euro** voor de volledige beleidsperiode 2022-2024.

Ons Erfdeel: de beheersovereenkomst 2018-2021 voorzag een bedrag van minstens 688.660 euro. Aangezien deze subsidie geen decretale basis heeft, wordt deze ook niet geïndexeerd. Hierbij een overzicht van de toegekende subsidies voor de jaren **2018-2021:**

	2018	2019	2020	2021
Werkingsubsidie VG	688.660,00	688.660,00	647.660,00	647.660,00
Projectsubsidies OCW De Haag	184.500,00	184.500,00	184.500,00	184.500,00
Overige subsidies	15.433,00	17.825,00	42.100,40	
Totaal	888.593,00	890.985,00	874.260,40	

De beheersovereenkomst 2021-2024 is momenteel in gesprek.

5. Cfr. 4.

6. De voorbereidende gesprekken over de beheersovereenkomst met deBuren lopen via de ambtelijke lijnen tussen mijn administratie CJM en de Nederlandse ministeries BUZA en OCW. De beleidsverwachtingen zijn via overlegde brief van Minister Van Engelshoven en mezelf uitgesproken ten aanzien van deBuren. Onderhandelingen waarbij buitenlandse partners betrokken zijn, zijn altijd complexer door verschillen in regelgeving en codes. Dat was ook zo in dit geval: eerder dan inhoudelijke verschillen, waren het zakelijke aspecten zoals met name de reservevorming waarbij de Nederlandse administratie een striktere interpretatie en regelgeving had.